

Nr 199.

Godkänd av första kammaren den 19 maj 1923.

Godkänd av andra kammaren den 19 maj 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vissa pensioner och understöd m. m. från allmänna indragningsstaten.

(Bankoutskottets utlåtande nr 49.)

Till Konungen.

I en till riksdagen avlåten, den 16 februari 1923 dagtecknad proposition nr 97 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1—9 hemställt.

1:o.

I punkt 1:o har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att förutvarande extra ordinarie vaktmästaren vid nationalmuseum Frans Albert Edvard Bagge må från och med den 1 juli 1922 under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension å 600 kronor.

Även riksdagen anser det vara billigt, att Bagge, som under 46 år varit anställd i statens tjänst, under sin återstående livstid tillerkännes ett årligt understöd av statsmedel. Mot det av Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagna beloppet har riksdagen intet att erinra. På grund härav får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

2:o.

Under punkt 2:o har hemställts, att riksdagen må till materiell m. m. för den åt professorn Theodor Svedberg vid universitetet i Uppsala inrättade personliga professuren i fysikalisk kemi på allmänna indragningsstaten anvisa ett årligt belopp av 4.000 kronor.

Av vad i ärendet förekommit har riksdagen funnit sig övertygad om behovet av särskilt anslag till materiell m. m. för ifrågavarande personliga professur; och har riksdagen — under erinran om 1913 års riksdags beslut beträffande anslag till materiell m. m. för den åt professorn A. Gullstrand inrättade personliga professuren vid Uppsala universitet, vilket anslag av 1920 års riksdag höjdes från 5,000 till 7,000 kronor — funnit lämpligt, att dylikt anslag uppföres å allmänna indragningsstaten. Mot det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppets storlek finner riksdagen icke anledning till anmärkning.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

3:o.

I punkt 3:o har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att f. d. professorn i kirurgi vid karolinska mediko-kirurgiska institutet Johan Gustaf Ekehorn må, räknat från och med den 1 april 1922, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig tilläggspension av 890 kronor.

Förevarande framställning avser, att Ekehorn, som vid avskedet från sin professorsbefattning endast kunde räkna 21 tjänstår i statens tjänst, på grund av sin 17-åriga tjänstgöring som lasarettsläkare skulle tilldelas en tilläggspension till sådant belopp, att hans sammanlagda pensionsförmåner komme att motsvara hel pension för professor. Med hänsyn till vad i propositionen anförts har riksdagen icke velat motsätta sig, att dylik tilläggspension beviljas Ekehorn; och får riksdagen på grund härav anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

4:o.

I punkt 4:o har hemställts, att riksdagen må medgiva, att biträdet vid karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek fru Sigrid Amalia Brithelli, född Hellhoff, må från och med månaden näst efter den, varunder hon frånträder sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

Under hänvisning till den i propositionen förebragta utredningen i ärendet får riksdagen, som vid granskning av Eders Kungl. Maj:ts förslag icke haft något att erinra mot detsamma, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

5:o.

Under punkt 5:o har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att till f. d. läroverksadjunkten Karl Henrik Andersson må, så länge han är i behov av hospitalsvård eller eljest oförmögen till arbete, från och med år 1923 tills vidare från allmänna indragningsstaten utgå ett belopp av 2,200 kronor årligen.

Med hänsyn till de förhållanden, som föranlett Anderssons avsked från adjunktstjänsten och i betraktande av de omständigheter, som i övrigt i ärendet åberopats, har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om beviljande av understöd åt Andersson. Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att till f. d. läroverksadjunkten Karl Henrik Andersson må, så länge han är i behov av hospitalsvård eller eljest oförmögen till arbete, från och med år 1923 tills vidare från allmänna indragningsstaten utgå ett belopp av tvåtusentvåhundra kronor årligen.

6:o.

Under punkt 6:o har föreslagits, att riksdagen må medgiva, att förre extra ordinarie läraren vid Nora pedagogi Per Erik Eriksson må från och med månaden näst efter den, under vilken han efter uppnådda 65 år upphör att tjänstgöra såsom lärare vid kommunala mellanskolan i Nora, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 750 kronor, under förutsättning att Eriksson vid understödets uppbärande styrker sig av Nora stad uppbära ett understöd, ej understigande 750 kronor för år räknat.

Av skäl, som i propositionen anförts, har riksdagen funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag och anser sig därvid böra i likhet med departementschefen framhålla, att förevarande fall synes vara utan motsvarighet, varför ett bifall till framställningen näppeligen torde kunna medföra några icke önskvärda konsekvenser. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

7:o.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom under punkt 7:o gjorda framställning och under hänvisning till den i propositionen förebragta utredningen i ärendet har riksdagen medgivit, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Linköping G. A. Ånells änka Lovisa Ånell,

född Andersdotter, må från och med den 1 januari 1923 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd å tvåhundra kronor.

8:o.

Under punkt 8:o har hemställts, att riksdagen må medgiva, att vaktmästaren vid folkskoleseminariet i Kalmar Hilda Ulrika Falkman må från och med månaden näst efter den, under vilken avsked från hennes innehavande vaktmästarbefattning blivit henne beviljat, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Förevarande framställning är, såsom av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår, grundad på uppgiften att Hilda Ulrika Falkman varit anställd vid seminariet i två särskilda omgångar med en sammanlagd tjänstetid av omkring 14 år. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott i ärendet inhämtat, har emellertid Falkman endast sedan den 1 juli 1914 haft anställning såsom städerska vid seminariet, vilken befattning hon den 20 augusti 1922 frånträtt. Hennes anställningstid vid seminariet uppgår sålunda endast till omkring 8 år. Härförutom har hon under en tid av omkring 6 år biträtt vid städningsgöromålens utförande mot ersättning av den då anställda städerskan. Den avlöning, som i propositionen angivits såsom hennes årsarvode under tiden före den 1 juli 1914, har emellertid, enligt vad riksdagen förvissat sig om, oavkortad uppburits av de städerskor, som närmast före Falkman varit anställda vid seminariet.

På grund av vad sålunda anförts rörande Falkmans anställning och då hon vid tiden för nämnda anställnings början redan uppnått en ålder av omkring 55 år, anser riksdagen någon pension av statsmedel i detta fall icke böra förekomma, varför riksdagen funnit sig böra avslå Eders Kungl. Maj:ts framställning. Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke av riksdagen bifallits.

9:o.

I punkt 9:o av förevarande proposition har hemställts, att riksdagen må medgiva, dels att en var av överlärarinnan vid tekniska skolan i Stockholm Sofia Gisberg samt överlärarna därstädes Gustaf Georg Erikson och Anders Tidner må från och med månaden näst efter den, varunder

vederbörande befattningshavare entledigas från sin tjänst vid skolan, under sin återstående livslid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension, Sofia Gisberg av 2,900 kronor, Erikson av 4,000 kronor och Tidner — utöver honom tillkommande pension från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. — av 1,050 kronor, dels ock att förutvarande portvakten vid nämnda skola Regina Margareta Agrén må under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor, att utgå från och med den 1 juli 1922.

Under hänvisning till den i propositionen förebragta utredningen i ärendet får riksdagen, som ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Stockholm den 19 maj 1923.

Med undersåtlig vördnad:
